

درس چهاردهم : دستاوردهای انقلاب اسلامی در استان

مقدمه

استان کرمان یکی از مهم‌ترین مراکز کشاورزی، فرهنگی، اقتصادی، علمی کشور عزیزمان ایران است که با داشتن وسعت زیاد و تنوع اقلیمی گوناگون و جاذبه‌های فراوان دیدنی از اهمیت وافری برخوردار است. وجود مردمانی مهمان نواز با سابقه‌ای کهن به درازای تاریخ و حماسه‌ساز در طول هشت سال دفاع مقدس که با نثار جان خود بر عزت و عظمت این سرزمین مقدس افزودند، برگ زرین دیگری بر افتخار مردمان این سرزمین است. امروزه با گذشت بیش از چهل سال از عمر پیر برکت نظام جمهوری اسلامی و با تمام تهدیدات و توطئه‌هایی که بر علیه این سرزمین مقدس صورت گرفت با همت والای این دلیر مردان توسعه‌ای همه‌جانبه در بخش‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در شهرها و روستاهای استان کرمان صورت گرفته است که در این فصل با گزیده‌ای از آنها آشنا می‌شویم.

در این درس سعی داریم دستاوردهای جمهوری اسلامی ایران در طول بیش از چهل سال انقلاب اسلامی را در سه فصل

۱) امور تولیدی

۲) امور زیر بنایی

۳) امور اجتماعی و فرهنگی برای شما دانش آموزان عزیز بیان کنیم.

۱- امور تولیدی

کشاورزی : استان کرمان یکی از مهم‌ترین قطب‌های کشاورزی ایران محسوب می‌شود که در تأمین بخش زیادی از مواد غذایی

ایران نقش مؤثری دارد (جدول ۱-۶).

بیشتر بدانیم

- در سال‌های اخیر به دلیل موارد زیر، کاشت محصولات زراعی در استان با کاهش روبه‌رو بوده است.
- الف) خشکسالی‌های متوالی چندین سال اخیر
  - ب) محدودیت منابع آبی استان
  - ج) افت سطح آب‌های زیرزمینی
  - د) مخاطرات طبیعی نظیر سرمازدگی، گرم‌زدگی، سیل و ...
  - ه) ...

زراعت و باغداری: از کل میزان تولید محصولات زراعی کشور، استان کرمان با سهم تولید ۵ درصد رتبه پنجم را در کشور به خود اختصاص داده است. بیشترین سطح زیر کشت محصولات زراعی استان به ترتیب به شهرستان‌های رودبار جنوب، اروئیه و جیرفت اختصاص دارد.

همچنین از لحاظ سطح زیر کشت محصولات باغی استان کرمان رتبه اول را در کشور دارا می‌باشد و مهم‌ترین محصولات باغی عبارت‌اند از: مرکبات، خرما، پسته، بادام و ...

جدول ۱-۶- عمده‌ترین محصولات کشاورزی استان

رتبه در کشور	سهم از کشور (درصد)	استان کرمان	واحد	عنوان
۱	۳۰/۳	۳۷۰۷۹۱	تن	میزان تولید خرما
۵	۱۶	۴۲۸۸۵/۴	هکتار	سطح زیر کشت مرکبات
۳	۱۵	۶۶۰۱۱۲	تن	میزان تولید مرکبات
۱	۱۴	۲۰۵۰۰	هکتار	سطح زیر کشت گردو
۳	۷	۱۶۹۸۰	تن	میزان تولید گردو
۵	۸	۱۵۲۱۰	هکتار	سطح زیر کشت بادام
۵	۶	۱۰۶۰۳/۷	تن	میزان تولید بادام
۲	۲۲	۴۳۱۰	هکتار	سطح زیر کشت گلستان
۲	۱۹	۶۴۳۰/۳	تن	میزان تولید گلستان
۱	۱۷	۷۳۵۷	هکتار	سطح زیر کشت گیاهان دارویی
۱	۱۸/۵	۴۶۷۵۹	تن	میزان تولید گیاهان دارویی
۲	۲۰/۷	۲۳۷۸/۸	هکتار	سطح زیر کشت محصولات گلخانه‌ای
۳	۱۸	۴۴۵۰۸۲/۵	تن	میزان تولید محصولات گلخانه‌ای

شکوفایی استان کرمان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

مرکبات

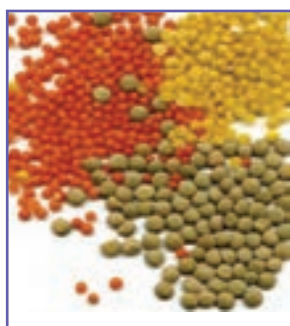
پسته

خرما

گردو

حبوبات

گل محمدی

پنبه

خیار

هندوانه

نارنگی

لیمو شیرین

گندم

زیره

سنجد

انجیر

زنبور عسل

شکل ۱-۶ - مهم ترین تولیدات بخش کشاورزی استان

دامداری و دامپروری : از مهم ترین عوامل توسعه دامپروری و دامداری در استان می توان به تنوع اقلیمی، وسعت مراتع، سطح زیر کشت قابل توجه محصولات کشاورزی و وجود دامپرورانی سخت کوش و قانع اشاره کرد.

فعالیت گروهی ۱-۶

- ۱- مهم ترین مشکلاتی که کشاورزان شهرستان شما برای تولید محصول خود دارند چیست؟
- ۲- شما برای برطرف نمودن این مشکلات چه راهکارهایی را ارائه می دهید؟

برای مطالعه

گیاهان دارویی : استان کرمان از مهم ترین مراکز گیاهان دارویی در کشور و گنجینه ای از این گیاهان در کشور محسوب می شود به طوری که همواره به عنوان یکی از استان های غنی کشور در زمینه گیاهان دارویی به شمار رفته است و رتبه اول تولید و سطح زیر کشت گیاهان دارویی را به خود اختصاص داده است. میزان تولید گیاهان دارویی در استان ۴۶۷۵۹ تن در سطحی معادل ۷۳۵۷ هکتار می باشد که ۸۵ درصد این تولیدات در منطقه جنوب استان به عمل می آید. زیره، رزماری، آنغوزه، اسطوخودوس، گشنیز، رازیانه، روناس، ختمی، آویشن، بادرنجبویه و گاوزبان از مهم ترین گیاهان دارویی این استان است. استان کرمان ۱۸/۵ درصد از سهم تولید گیاهان دارویی کشور را دارا می باشد و تولیدات آن به ۲۵ کشور دنیا صادر می گردد. همچنین این استان ۱۷ درصد سهم از اراضی زیر کشت گیاهان دارویی کشور را به خود اختصاص داده است.

میزان تولید گیاهان دارویی در منطقه جنوب استان ۴۰۰۰۳ تن در سطحی معادل ۶۲۲۶ هکتار می باشد که ۸۶ درصد تولید گیاهان دارویی استان را شامل می گردد.

شکل ۲-۶- گل های زیره کوه های جویبار کرمان

شکوفایی استان کرمان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

شکل ۴-۶- فرودگاه کرمان

شکل ۳-۶- محور ارتباطی کرمان- باغین

۲- امور زیر بنایی

راه و ترابری : تسهیلات حمل و نقل یکی از بزرگ‌ترین سرمایه‌های کشور و از ارکان توسعه اقتصادی آن محسوب می‌شود. هر چقدر سیستم حمل و نقل مناسب‌تر و مطلوب‌تر باشد، امکانات برای توسعه، پیشرفت و تأمین آسایش و رفاه عمومی افزون‌تر است. مهم‌ترین عوامل توسعه راه‌ها در استان می‌توان به موارد زیر اشاره کرد :

الف) افزایش اعتبارات عمرانی

ب) تفکیک اداره کل راه و ترابری جنوب استان و افزایش حجم فعالیت‌های عمرانی

ج) ایجاد ستاد راهبردی جنوب استان

د) افزایش اعتبارات پس از سفر مقام معظم رهبری و همچنین سفر هیأت محترم دولت به استان.

جدول ۲-۶- مقایسه فعالیت راه‌سازی استان در سال‌های ۱۳۵۷ و ۱۳۹۷

ردیف	نوع راه ارتباطی	سال ۱۳۵۷	سال ۱۳۹۷
۱	طول بزرگراه	۰	۱۹۴۱
۲	آزادراه	۰	۵۶
۳	راه اصلی آسفalte	۱۱۸۳	۱۵۳۰
۴	راه فرعی آسفalte	۳۰۴	۲۸۶۸
۵	راه روستایی آسفalte	۱۰۳	۶۵۳۸

فعالیت گروهی ۲-۶

۱- از بررسی جدول ۲-۶ رشد راه‌های استان کرمان طی ۴۰ سال از پیروزی انقلاب چه نتیجه‌ای می‌گیریم؟

راه آهن: با پیروزی انقلاب اسلامی تنها محور زرند تا کرمان از حمل و نقل ریلی برخوردار بود در حالی که اکنون قسمتی از شبکه مهم و حیاتی ریلی شمال به جنوب (تهران - سیرجان - بندر عباس) و خط آهن جنوب شرق کشور (که قادر است بندر سنگاپور را در جنوب شرق آسیا به فرانسه در اروپا متصل نماید) در استان کرمان واقع شده است که ۹۹۴ کیلومتر طول دارد و ۲۰ ایستگاه در این محدوده ریلی قرار دارد. این خطوط ریلی که از مهم‌ترین دستاوردهای انقلاب اسلامی می‌باشد نقش مهمی در ترازیت کالا از آسیای مرکزی به آب‌های آزاد دارد.

مخابرات: بی‌شک مخابرات در پیشرفت تکنولوژی، شکوفایی اقتصادی، روابط اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، کاهش آلودگی هوا و ترافیک و تبادل اطلاعات نقش با اهمیت و مؤثری دارد. شاخص‌های ارتباطی در استان بعد از پیروزی انقلاب رشد قابل توجه‌ای داشته که این رشد در ۵ ساله اخیر بسیار چشمگیر بوده است.

انرژی: تعداد مشترکین برق در قبل از انقلاب برابر با ۱۲۲۳۵۸ مشترک بوده است که این میزان در سال ۹۶ به ۱۱۴۸۰۴۸ مشترک افزایش یافت. از مهم‌ترین دستاوردهای انقلاب، با تلاش دولت مردان، برق دار شدن تمامی روستاهای با ۲۰ خانوار در استان می‌باشد. بیشترین میزان مصرف برق در سال‌های اخیر مربوط به بخش کشاورزی بوده که به دلیل برقی کردن چاه‌های آبی بوده است.

برای مطالعه

قبل از انقلاب ظرفیت تولید برق استان کرمان ۶۰ مگاوات بوده که در حال حاضر ۲۰۲۲ مگاوات است و این میزان با قبل از انقلاب قابل مقایسه نیست.

نیروگاه سیکل ترکیبی کرمان بزرگ‌ترین نیروگاه ترکیبی گاز و بخار کشور با تولید ۱۹۱۲ مگاوات برق در سال می‌تواند بیش از ظرفیت مورد نیاز، برق استان کرمان را تأمین کند و اگر معادن فراوانی که در این استان وجود دارد مورد بهره‌برداری قرار گیرند، از لحاظ برق مشکلی ندارند.

شکوفایی استان کرمان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

شکل ۶-۶- سد جیرفت (سالانه ۸۰ مگاوات ساعت انرژی تولید می‌کند.)

شکل ۶-۵- نیروگاه سیکل ترکیبی کرمان

آب: در سال ۹۶ بخش قابل توجه‌ای از مناطق شهری (۹۹/۷ درصد) و مناطق روستایی (تقریباً ۶۴/۲ درصد) دارای شبکه آب آشامیدنی سالم و بهداشتی می‌باشند.

بیشتر بدانیم

در سال ۱۳۹۶ میزان مصرف آب برای هر انشعاب آب شهری در استان ۲۱۸ مترمکعب بوده است که بیشترین میزان مصرف مشترکین برای هر انشعاب، متعلق به شهرستان نرماشیر به میزان ۳۹۶ مترمکعب و کمترین میزان، متعلق به شهرستان رابر به میزان ۱۴۹ مترمکعب می‌باشد.

نکته اساسی در ارتباط با هدر رفت آب موضوع حاشیه‌نشینی و وجود انشعابات غیرمجاز، نشت آب از شبکه توزیع به دلیل فرسودگی لوله‌ها و وسایل اندازه‌گیری با دقت کم می‌باشد.

صنایع و معادن: استان کرمان را بهشت معادن ایران می‌دانند و به دلیل پتانسیل بالای معدنی امکانات بالقوه زیادی برای ایجاد صنایع وابسته به محصولات معدنی دارد که بعضی از این معادن از غنی‌ترین معادن در سطح کل کشور می‌باشد. هم‌اکنون در این استان بیش از ۱۵۰ معدن شناسایی شده است. شناخت منابع معدنی استان جهت استفاده مفید و مؤثر آنها و ایجاد و توسعه صنایع کوچک و بزرگ وابسته به آن می‌تواند نقش مهمی در برنامه‌ریزی‌های صنعتی و عمرانی و نیز بهبود وضع اقتصادی استان داشته باشد.

برای مطالعه

این استان از لحاظ زمین‌شناسی و ذخائر معدنی دارای موقعیت ویژه‌ای است. بهره‌برداری از معادن فلزی مانند آهن، مس، سرب و روی دارای سابقه چند هزارساله در استان می‌باشد. عمده‌ترین معادن استان شامل معادن مس سرچشمه به ذخیره یک میلیارد تن، مس میدوک شهراباک به ذخیره ۸۰ میلیون تن، مس چهار گنبد به ذخیره ۴۵ میلیون تن و همچنین هشت معدن زغال سنگ با ذخیره‌ای معادل ۲۰۰ میلیون تن، ۱۰ معدن سرب و روی و معادن سنگ آهن گل گهر سیرجان به ذخیره‌ای بیش از یک میلیارد تن و جلال آباد زرنند با ذخیره‌ای معادل ۱۵۰ میلیون تن کرومیت بافت و اسفندقه و فاریاب جیرفت با ذخائری معادل یک میلیون تن همچنین ذخائر غیرفلزی سولفات دوسود راین، باریت رفسنجان، دولومیت سیرجان و سیلیس شهراباک و رفسنجان می‌باشد. علاوه بر آن معادن سنگ تزئینی استان کرمان به لحاظ میزان ذخیره انبوه و تنوع و کیفیت دارای جایگاه ویژه‌ای است. در سال‌های اخیر پروانه‌های بهره‌برداری معادن در استان رشد چشمگیری داشته به نحوی که سال ۸۸ نسبت به سال ۸۶ از رشد ۴۶/۵ درصدی برخوردار بوده است. استان کرمان از نظر ارزش تولیدات معدنی ۴۵ درصد از کل تولیدات معدنی کشور را به خود اختصاص داده که از این نظر رتبه اول را در کشور به خود اختصاص داده است. همچنین از نظر شاغلین در معدن و سرمایه‌گذاری در معادن مقام اول کشور را دارا است.

شکل ۸-۶- کارخانه مس خاتون آباد شهراباک

شکل ۷-۶- کارخانه زغال سویی زرنند

فعالیت گروهی ۳-۶

- ۱- در محل زندگی شما کدام یک از طرح‌های زیرنمایی گفته شده اجرا شده است؟
- ۲- به کمک دبیر خود از یکی از طرح‌های اجرا شده یا در حال اجرا در محل سکونت خود بازدیدی به عمل آورید. از مجریان طرح، هدف از اجرای آن را جویا شوید.

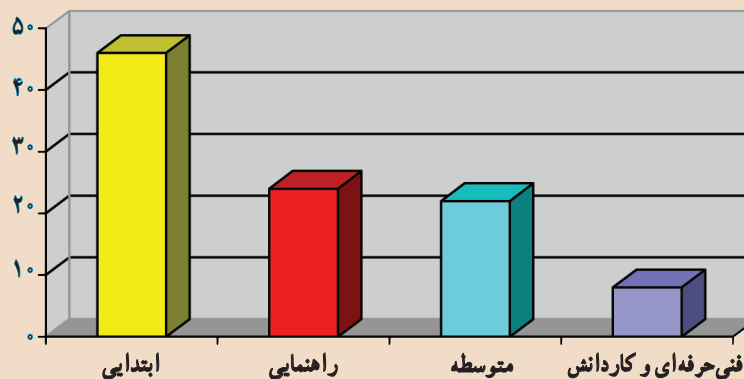
۳- امور فرهنگی و اجتماعی

آموزش و پرورش: آموزش و پرورش به عنوان بنیادی‌ترین نهاد اجتماعی، رسالتی خطیر در تربیت نسل جوان دارد. با نگاهی عمیق به اهداف آموزش و پرورش: تقویت و تحکیم مبانی اعتقادی و معنوی، رشد فضایل اخلاقی، ارتقای بینش اجتماعی و سیاسی، ایجاد روحیه شجاعت و عدالت، ترویج فرهنگ خدمت به مردم، پایبندی به نظم و انضباط اجتماعی، قانون‌گرایی و... که تمامی فعالیت وزارت آموزش و پرورش در طول شکوفایی انقلاب اسلامی در جهت تحقق این اهداف بوده است.

برای مطالعه

در سال تحصیلی ۱۳۹۷ تعداد ۶۳۵۹۲۲ نفر دانش‌آموز در ۵۸۳۵ آموزشگاه دولتی و غیرانتفاعی مشغول به تحصیل بودند. نمودار ۱-۶ درصد دانش‌آموزان را در مقاطع مختلف نشان می‌دهد. آیا می‌دانید در دوره متوسطه دوم تعداد ۹۷۴ آموزشگاه در استان وجود دارد که دارای ۵۰۲۴ باب کلاس درس می‌باشد و تعداد ۹۰۳۶۵ دانش‌آموز تحصیل می‌کنند. آمار مربوط به میزان تراکم دانش‌آموز در کلاس نشان می‌دهد که این نسبت در استان برابر با ۱۸ نفر بوده است. که بیشترین تراکم دانش‌آموز در شهرستان زرنند با ۲۰/۱ نفر و کمترین آن در کوهبنان با ۱۲/۲ نفر بوده است.

نمودار ۱-۶- درصد تعداد دانش‌آموزان استان در مقاطع مختلف تحصیلی

آموزش عالی : در استان کرمان جهت گیری اهداف دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی به سوی ایجاد بستری مناسب برای آموزش، تحقیق و فناوری طی ۴۰ ساله پس از پیروزی انقلاب اسلامی بوده است. در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ در مجموع ۱۲۲۸۷۹ نفر دانشجو در مراکز آموزش عالی استان مشغول به تحصیل بودند که با توجه به تعداد دانشجو در سال های اولیه انقلاب -۱۱۳۲ نفر- نشان از رشد قابل توجه آن دارد. از شاخص ترین دانشگاه های استان می توان به شهید باهنر کرمان، علوم پزشکی کرمان و... اشاره کرد.

شکل ۹-۶- دانشگاه شهید باهنر کرمان

شکل ۱۰-۶- دانشگاه ولی عصر رفسنجان

شکوفایی استان کرمان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

جدول ۳-۶ - مشخصات مهم ترین مراکز آموزش عالی استان

ردیف	نام دانشگاه	تعداد دانشکده / رشته	تعداد دانشجو	دوره های تحصیلی
۱	شهید باهنر کرمان	۱۴	۱۰۲	کاردانی - کارشناسی - کارشناسی ارشد - دکترا
۲	دانشگاه ولی عصر رفسنجان	۵	۶۳۰۰	کاردانی - کارشناسی - کارشناسی ارشد - دکترا
۳	علوم پزشکی کرمان	۱۰	۴۱۰۰	کاردانی - کارشناسی - کارشناسی ارشد - دکترا - دکترای تخصصی - دکترای فوق تخصصی
۴	علوم پزشکی رفسنجان	۳	۱۰	کاردانی - کارشناسی - کارشناسی ارشد - دکترا
۵	دانشگاه پیام نور کرمان	۳۰ مرکز	۴۰۳۴۹	کاردانی - کارشناسی - کارشناسی ارشد
۶	دانشگاه شهید چمران	۵ انستیتو	۱۹۳۸۶	کاردانی - کارشناسی
۷	دانشگاه پیامبر اعظم (واحد خواجه نصیر کرمان)	دو مرکز	۱۰۳۵	کاردانی - کارشناسی
۸	دانشگاه آزاد اسلامی کرمان	۷	۱۴۹۴۰	کاردانی - کارشناسی - کارشناسی ارشد

بهداشت و درمان : در سال ۵۹ در سطح استان ۱۸ بیمارستان و تعداد ۳۰ آزمایشگاه و ۴۱ داروخانه وجود داشت در حالی که با توجه به آمار سال ۱۳۹۶ در حال حاضر ۳۸ باب بیمارستان، ۸۷۴ باب خانه بهداشت، ۲۲۹ باب مرکز بهداشتی و درمانی شهر و روستایی، ۱۸۲ آزمایشگاه و ۳۱۴ داروخانه در سطح استان فعال می باشد. مقایسه آمار سال ۱۳۵۹ با سال ۱۳۹۶ نشان از رشد چشمگیر خدمات بهداشتی و درمانی طی ۴۰ ساله انقلاب اسلامی در استان کرمان داشته است که بارزترین آنها را می توان به گسترش میزان پایگاه های اورژانس به ویژه اشاره کرد.

تربیت بدنی : در سال ۵۹ در استان ۱۶ زمین چمن فوتبال، ۲۷ استادیوم، ۱۷ سالن ورزشی و ۱۵ استخر وجود داشت که این میزان در سال ۹۶ به ۲۷۴ سالن ورزشی، ۱۲۹ زمین چمن فوتبال و ۳۵۴ زمین ورزشی روباز رسیده است.

شکل ۱۱-۶- استادیوم ورزشی شهید باهنر کرمان

درس پانزدهم : چشم انداز آینده استان

در درس قبل با دستاوردهای انقلاب شکوهمند اسلامی در استان کرمان آشنا شدیم. با توجه به پتانسیل بسیار بالای این استان، موقعیت خاص، وجود پدیده‌های طبیعی و نیروی انسانی ماهر و کارآمد، جای آن دارد که این استان از آینده‌ای بسیار مطلوب و شکوفا در اکثر زمینه‌های توسعه برخوردار باشد. استان کرمان به جهت داشتن استعدادها و خدادادی و توان بالا در عرصه‌های طبیعی و نیروی انسانی فعال و متخصص سزاوار این است که از جایگاهی والا برخوردار باشد. ما در این درس سعی داریم که چالش‌های فراروی توسعه استان را بیان کنیم و امید است با برطرف شدن این محدودیت‌ها و تنگناها در یک افق ۲۰ ساله شاهد توسعه و شکوفایی استان مان باشیم.

برخی از مهم‌ترین مشکلات و محدودیت‌ها بر سر راه توسعه استان :

- الف) کمبود ریزش‌های جوی و نبود بارش کافی در استان
- ب) وجود مخاطرات طبیعی فراوان در استان (زلزله - خشک سالی - سرمازدگی - هجوم ماسه‌های روان)
- ج) کاهش سطح آب‌های زیرزمینی در اکثر دشت‌ها به ویژه نواحی شمالی استان
- د) عدم توجه به صنایع بالا دستی مربوط به معادن موجود در استان و غیره.

بیشتر بدانیم

در سال ۱۳۸۵ حدود ۱/۵ میلیارد دلار کالای صادراتی در استان کرمان تولید شده که تنها ۷۰۰ میلیون دلار، یعنی کمتر از نصف آن از طریق گمرکات این استان صادر شده است. در زمینه تولیدات صنعتی و پتروشیمی استان کرمان در رده پنجم کشور است در حالی که در صادرات این بخش رتبه ۲۷ کشور را داراست. در بخش معدن جزو سه استان اول کشور هستیم. اما صادرات معدنی استان کرمان یک صدم تولیدات آن و در رتبه ۲۶ کشور قرار دارد. در زمینه فرش نیز کرمان دچار افت قابل ملاحظه‌ای شده است و در تولید، در رتبه‌های برتر کشور ولی در صادرات در رتبه ۲۶ کشور قرار دارد که جای بررسی و کنکاش زیادی دارد. تنها در بخش کشاورزی است که هم در تولید و هم در صادرات رتبه اول کشور به استان کرمان اختصاص دارد. شایان ذکر است که در ۳ سال اخیر با پیگیری‌های مستمر و جدیت مسئولین مختلف این وضعیت رو به بهبود است.

شکل ۱۲-۶- شیوه‌های نوین آبیاری (بارانی)

شکل ۱۳-۶- احیای پوشش گیاهی جهت تثبیت شن‌های روان

شکل ۱۴-۶- هجوم ماسه‌های روان و ایجاد مشکل برای خطوط راه آهن

مهمترین اهداف و راهبردهای پیشنهادی برای توسعه استان

الف) استفاده بهینه از آب‌های سطحی با اجرای طرح‌های آبخیزداری

ب) کنترل بهره‌برداری از چاه‌های عمیق و نیمه‌عمیق کشاورزی و کاهش بیلان منفی آب

ج) تقویت شبکه‌های زیربنایی (حمل و نقل ریلی- هوایی- زمینی- انرژی- مخابرات و...)

د) بالا بردن میزان ورود گردشگران داخلی و خارجی به استان با توجه به ظرفیت‌های بالای استان

ه) توسعه متوازن و رشد صنعت در استان با توجه به توان‌های محیطی

اهداف و راهبردهای توسعه در بخش کشاورزی و منابع طبیعی

آب- استفاده از شیوه‌های نوین آبیاری جهت کاهش مصرف آب

کشور- بازاریابی محصولات کشاورزی در داخل و خارج از

استفاده از شیوه‌های کشاورزی جدید همراه با اصلاح گونه‌های گیاهی

بارور کردن ابرها جهت ایجاد باران مصنوعی با توجه به خشکسالی چندین ساله استان

تثبیت شن‌های روان برای جلوگیری از گسترش بیابان‌ها در شهرستان‌های ریگان و بم

شکوفایی استان کرمان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

۱- اهداف و راهبردهای توسعه در بخش آب

- راه حل کوتاه مدت: که همان جلوگیری از حفر چاه و بستن چاه‌های غیرمجاز و کنترل و جلوگیری از اضافه برداشت چاه‌های مجاز می‌باشد.

- راهکار میان مدت: ساخت سد می‌باشد که از جمله اقدامات در این خصوص ساخت چند سد مهم مانند نساءبم، سد بافت، و سد شهیدان امیر تیموری (صفا رود رابر) و... است.

- از راهکارهای بلندمدت می‌توان به انتقال آب حوضه به حوضه برای شهرهای شمالی اشاره کرد.

شکل ۱۵-۶- سد سیرجان

شکل ۱۶-۶- سد سنگریزه‌ای نساءبم

- اهداف و راهبردهای توسعه در بخش صنعت و معدن
- ایجاد صنایع تبدیلی و بسته بندی بیشتر در بخش کشاورزی
  - تجهیز و توسعه شهرک های صنعتی و مطالعه شهرک های صنعتی جدید در استان
  - احداث و راه اندازی صنایع مادر با توجه به توان بالای معدنی استان
  - پیشگیری از آلودگی های زیست محیطی و کاهش آن از طریق اجرای طرح های زیست محیطی
  - گسترش فعالیت های اکتشافی به منظور دستیابی به پتانسیل های جدید
  - ایجاد کارخانه های فرآوری جهت جلوگیری از ارسال مواد خام به سایر استان ها
  - آموزش و بالا بردن توان نیروی انسانی و ایمنی محیط کار جهت جلوگیری از بروز خطرات احتمالی

شکل ۱۷-۶- کارخانه سیمان کرمان

شکل ۱۸-۶- کارخانه سیم و کابل کرمان

- ۲- اهداف و راهبردهای توسعه در بخش میراث فرهنگی و گردشگری
- احیا و مرمت بناهای تاریخی و دیدنی
- شناساندن مناطق دیدنی و جاذبه‌های استان به توریسم داخلی و خارجی

شکل ۱۹-۶- باغ شاهزاده ماهان

- احداث و راه‌اندازی هتل‌ها و مراکز فروش تولیدات محلی و صنعتی در مناطق توریستی استان
- ایجاد زیرساخت‌های لازم جهت سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
- ایجاد پروازهای داخلی و خارجی بیشتر در سطح استان جهت سهولت رفت و آمد

- ایجاد دفاتر خدماتی گردشگری و راه اندازی تورهای استان گردی
- اجرای هرچه سریعتر طرح فاضلاب شهر کرمان که بالا آمدن آب سبب تخریب اماکن دیدنی شده است.

شکل ۲۰-۶- مسجد جامع کرمان

شکل ۲۱-۶- منطقه ویژه اقتصادی ارگ جدید بم (کارخانه خودروسازی)

۳- اهداف و راهبردهای توسعه در بخش بازرگانی و حمل و نقل

- تسریع در احداث بزرگراه‌ها و جاده‌های دو بانده استان
- تسریع در احداث خطوط ریلی و ارتباط با سایر استان‌ها
- توسعه و ارتقای فرودگاه‌های استان، طراحی و مطالعه فرودگاه‌های جدید در سایر شهرستان‌ها
- ایجاد مناطق ویژه اقتصادی در مناطقی از استان

شکل ۲۲-۶- سازمان آموزش و پرورش استان کرمان

۴- اهداف و راهبردهای توسعه در زمینه آموزش عالی و آموزش و پرورش

- توسعه و مقاوم‌سازی فضاهای آموزشی به ویژه در روستاهای استان
- به کارگیری و ساماندهی نیروی انسانی متخصص در آموزش و پرورش
- توزیع عادلانه منابع، فرصت‌ها و امکانات با نگاه عدالت آموزشی مخصوصاً در مناطق محروم استان
- توسعه و تجهیز فضاهای آموزش عالی و مراکز تحقیقاتی
- توسعه تحصیلات تکمیلی با توجه به توان‌های استان
- توسعه مراکز فنی و حرفه‌ای در سطح استان

فعالیت گروهی ۴-۶

از طرح‌های انجام شده در محل سکونت خود در زمینه بهداشت و درمان توسط دولت جمهوری اسلامی نمونه‌هایی را ذکر کنید.

برای مطالعه

- ۵- اهداف و راهبردهای توسعه در زمینه بهداشت و درمان
- ایجاد مراکز درمانی و بهداشتی مناسب به ویژه در مناطق محروم استان
  - توجه به وضعیت سلامت خانواده‌ها به ویژه با طرح پزشک خانواده
  - تقویت بیمارستان‌های نواحی جنوبی به پزشک متخصص و ایجاد مراکز تشخیص طبی
  - برنامه‌ریزی جهت ایجاد سهمیه پذیرش دانشجوی بومی برای دانشگاه علوم پزشکی استان
  - کاهش استفاده از سموم دفع آفات نباتی که در استان ۵ برابر میانگین جهانی می‌باشد.
  - سرمایه‌گذاری و ورود بخش خصوصی و پزشکان در طرح‌های درمانی استان
- ۶- اهداف و راهبردهای توسعه در بخش اجتماعی و فرهنگی
- گسترش مراکز فرهنگی در استان (سینما، کتابخانه و...)
  - ایجاد فرصت‌های اشتغال‌زایی برای کاهش نرخ بیکاری
  - ساماندهی افغانه که ۱۰ درصد جمعیت استان را تشکیل داده‌اند و ۹۰ هزار شغل را از جمعیت ۱۴/۹ درصدی بیکار استان در اختیار دارند.
- ۷- اهداف و راهبردهای توسعه در زمینه تربیت بدنی
- تکمیل پروژه‌های ورزشی
  - سرمایه‌گذاری در رشته‌های ورزشی متناسب با هر منطقه
  - احداث سالن‌های ورزشی چند منظوره
  - توجه به ورزش بانوان و تقویت رشته‌های مخصوص بانوان
  - راه‌اندازی و فعال کردن هیئت‌های رشته‌های مختلف ورزشی در سراسر استان
- ۸- اهداف و راهبردهای توسعه در بخش عمران شهری و روستایی
- تسریع در عملیات گازرسانی به تمامی مناطق استان به ویژه نواحی سردسیر
  - اصلاح و ترمیم شبکه آب آشامیدنی
  - ساماندهی و مرمت بافت‌های فرسوده و محلات قدیمی شهرها
  - اجرا و ساماندهی طرح‌های هادی روستایی
  - ایجاد تسهیلات لازم جهت بهبود وضعیت (مسکن - اشتغال) روستاییان و جلوگیری از مهاجرت آنها
  - برنامه‌ریزی جهت بالا بردن کیفیت راه‌های روستایی و شهری
  - جلوگیری از ساخت و ساز غیراصولی و بالا بردن کیفیت ابنیه روستاها و شهرها
  - توسعه مراکز ICT روستایی، خانه بهداشت در سطح روستاهای استان

بیشتر بدانیم

موادمخدر به‌عنوان چهارمین تهدید مهم جهان بزرگترین مشکل کرمان است و سال‌هاست مردم این سرزمین بار سنگین فرهنگی و اجتماعی این پدیده شوم را به دوش می‌کشند. مواد مخدر چهارمین تهدید بزرگ جهان بعد از فقر، آلودگی محیط زیست و بمب هسته‌ای می‌باشد. یکی از آسیب‌هایی که کرمان را به شدت مورد تهدید قرار داده، بحث قاچاق مواد مخدر از افغانستان و استان‌های شرقی به سایر مناطق کشور و اروپا از مسیر کرمان است و استان کرمان تنها به این دلیل مدت‌هاست که بار سنگین فرهنگی و اجتماعی قاچاق موادمخدر را به دوش می‌کشد و متحمل خسارات زیاد مالی و تقدیم هزاران شهید برای مقابله با این بلای خانمان سوز شده است.

تقدیر و تشکر

در پایان مراتب تقدیر خود را از همکاری نهادها، سازمان‌ها و ارگان‌های زیر که مؤلفان را یاری کرده‌اند، اعلام می‌داریم و از دبیران فرهیخته و سرگروه‌های جغرافیا در سراسر استان که نظرات و پیشنهادهای ارزشمند و سازنده خود را با ما در میان گذاشتند، سپاسگزاری می‌نماییم.

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان کرمان

معاونت مدیریت و برنامه‌ریزی استانداری استان کرمان

اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان کرمان

سازمان جهاد کشاورزی شمال و جنوب استان کرمان

سازمان صنایع و معادن استان کرمان

سازمان هواشناسی کرمان

سازمان آب منطقه‌ای استان کرمان

اداره کل راه و ترابری شمال و جنوب استان

مرکز کرمان شناسی

بخشداری شهداد

سازمان فضایی ایران

از ریاست محترم و معاون محترم آموزش متوسطه اداره کل آموزش و پرورش استان کرمان به‌خاطر حمایت‌های مجدانه، رئیس گروه تکنولوژی و گروه‌های آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان کرمان به‌واسطه برنامه‌ریزی و هماهنگی لازم و از شرکت خدمات رایانه‌ای رایان‌گستر ساینا برای انجام طراحی و امور گرافیکی این اثر سپاسگزاریم و موفقیت همه این عزیزان را در خدمت به گسترش علم و توسعه فرهنگ اسلامی در کشور از خداوند متعال خواستاریم.

از کلیه صاحب نظران و دبیران محترم و دانش‌آموزان و اولیای آنان خواهشمندیم نظرات اصلاحی خود را درباره مطالب این کتاب به نشانی گروه‌های آموزشی متوسطه اداره کل آموزش و پرورش استان کرمان - صندوق پستی ۳۵۳ و یا پست الکترونیکی زیر ارسال نمایند.

jelali2005@yahoo.com

<https://geo.kermansch.ir>

آدرس اینترنتی گروه جغرافیای استان کرمان :

گروه مؤلفان و گروه آموزشی جغرافیای اداره کل آموزش و پرورش استان کرمان

